

Przedmiotowe Zasady Oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Nowej Słupi

1. Przedmiot Edukacja dla bezpieczeństwa realizowany jest w wymiarze jednej godziny tygodniowo w klasie VIII.
2. Obowiązujący podręcznik: *Żyję i działam bezpiecznie. Podręcznik do Edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej*. Wyd. Nowa Era, którego autorem jest Jarosław Słoma.
3. Zasady pracy ucznia na lekcji:
 - uczeń posiada podręcznik i zeszyt przedmiotowy, który systematycznie prowadzi i odrabia zadania domowe,
 - od ucznia wymaga się systematycznego przygotowywania się do lekcji,
 - bierze czynny udział w zajęciach,
 - uczeń przygotowuje i prezentuje zagadnienia przygotowane w formie uczniowskiego projektu,
 - uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć, bez podawania przyczyny, dwa razy w semestrze; nie dotyczy to zapowiedzianych wcześniej powtórzeń i pisemnych sprawdzianów, kartkówek;
 - nieprzygotowanie uczniów zgłasza podczas sprawdzania listy obecności;
 - nauczyciel uwzględnia „szczęśliwy numer” z wyjątkiem zapowiedzianych powtórzeń i sprawdzianów;
 - pisemne sprawdziany odbywają się po zakończonym jednym bądź dwóch działach: są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną z pisemnej pracy klasowej, może ją poprawić w terminie nie dłuższym niż jeden tydzień od daty otrzymania oceny,
 - uczeń nieobecny na sprawdzianie zalicza go w ciągu tygodnia od momentu pojawienia się w szkole, w przypadku odmowy otrzymuje ocenę niedostateczną,
 - nieusprawiedliwiona nieobecność na pojedynczej godzinie (samowolne opuszczenie zajęć) na której był zapowiedziany sprawdzian skutkuje oceną niedostateczną,
 - wszystkich uczniów obowiązuje dyscyplina.

Wszystkie kwestie nieuregulowane przez Przedmiotowe Zasady Oceniania z Edukacji dla bezpieczeństwa rozstrzygane są zgodnie z Zasadami Wewnętrznej Oceniania.

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów, zasady i kryteria oceniania

Systematycznej, planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów:

- wypowiedzi (logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań),
- czynności polecane przez nauczyciela,
- samodzielne prace (np. prezentacje multimedialne),
- odpowiedzi ustne (mogą odbywać się po każdej lekcji danego przedmiotu; jej zakres obejmuje problematykę trzech ostatnich zajęć);
- rozwiązywanie krzyżówek,
- kartkówki (z trzech ostatnich lekcji,
- sprawdziany, testy (podsumowujące jeden lub dwa działy, pisane po zapowiedzi, z wyprzedzeniem co najmniej 7 dni; poprzedzone są zwykle lekcją obejmującą powtórzenie i utrwalenie materiału.

Testy wykorzystują najczęściej zadania:

1. otwarte:

- z luką (wymagające uzupełnienia zdania przez wstawienie brakującego wyrazu);
 - wymagające krótkiej odpowiedzi (udzielonej za pomocą liczb, wyrazu lub prostego zdania);
 - wymagające rozszerzonej odpowiedzi (w formie rozwiniętej)
2. zamknięte:
- „prawda – fałsz” (wymagające określenia prawidłowości podanego stwierdzenia);
 - wielokrotnego wyboru (wymagające wskazania prawidłowej odpowiedzi wśród wielu propozycji);
 - dobieranie par poprawnych stwierdzeń.
 - aktywność na zajęciach (uczestnictwo w ćwiczeniach praktycznych np. RKO , z wykorzystaniem fantomu itp. - poprawność działania, dyskusja),

Pisemne sprawdziany i kartkówki są oceniane zgodnie z wymaganą ilością punktów na ocenę:

99%-100%- celujący

98%-90%- bardzo dobry

89%-70%- dobry

69%-50%- dostateczny

49%-30%- dopuszczający

29%-0%- niedostateczny

Propozycja kryteriów oceniania

<i>Ocena</i>	<i>Uczeń:</i>
<i>celująca</i>	<ul style="list-style-type: none"> • inicjuje dyskusję • przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć • systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą • odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań • wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień • argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą
<i>bardzo dobra</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji • samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (np. konkursach) • bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów • odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze • sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) • umie pokierować grupą rówieśników • zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie • sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa
<i>dobra</i>	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych • samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności • podejmuje wybrane zadania dodatkowe

	<ul style="list-style-type: none"> • jest aktywny w czasie lekcji • poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze • opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
<i>dostateczna</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • przejawia przeciętną aktywność • opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podejmowanie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających
<i>dopuszczająca</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności • wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte
<i>niedostateczna</i>	<ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności • wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu

Ponieważ program z założenia ma charakter czynnościowy, pierwszoplanowym kryterium stają się umiejętności ucznia. Istotne są także zaangażowanie ucznia w proces nauczania – uczenia się, jego aktywność, utożsamianie się z problematyką i przejawianie zainteresowania. W dalszej kolejności ocenie powinien podlegać cały zasób wiedzy.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki - nauczyciel stosuje:

- obniżenie wymagań jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

Uczniowie z orzeczeniem lub opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej są oceniani:

- za rzeczywiste osiągnięcia i postępy w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, sprawdzianami dostosowanymi do poziomu ucznia i obniżoną punktacją (uczniowie, którzy mają opinię PPP),

Zasady oceniania ucznia o obniżonych możliwościach edukacyjnych:

- ograniczenie wymagań do indywidualnych możliwości ucznia
- możliwość rozbicia zadań złożonych na prostsze i ocenianie ich wykonania etapami,
- wydłużenie czasu na nauczenie się partii materiału lub rozłożenie na mniejsze części
- konieczność odczytywania na głos poleceń otrzymanych przez innych tylko w formie pisemnej
- branie pod uwagę wyłącznie poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia

- podczas odpowiedzi ustnych – zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego ,
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
- wydłużenie czasu pracy na wykonanie zadania,
- wykonanie pracy pod kierunkiem nauczyciela,
- sprawdzian pisemny oceniamy według obniżonych kryteriów:
- ocenia się przygotowanie ucznia do lekcji.

Zasady oceniania ucznia z dysleksją:

Uczeń z opinią PPP (dysleksja) jest oceniany z uwzględnieniem występujących u niego problemów w procesie nauczania- uczenia się, w związku z tym stosuje się:

- wydłużenie czasu na napisanie pracy,
- branie pod uwagę wyłącznie poprawności merytorycznej wykonanego zadania
- konieczność odczytania na głos poleceń otrzymanych przez innych uczniów tylko w formie pisemnej
- możliwość (na prośbę ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- umożliwienie odrabiania zadań domowych w wersji komputerowej,
- uczeń może pisać drukowanymi literami
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego.

Zasady oceniania ucznia z dysgrafią

- dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści;
- wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów;
- ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym;
- jeśli to możliwe dawanie dziecku gotowej notatki z lekcji do wklejenia;
- sprawdzanie prac pisemnych w sposób niekonwencjonalny (np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału; dopuszczenie pisania prac pisemnych drukowanymi literami lub na komputerze.

Zasady oceniania ucznia ze spektrum Autyzmu

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka; wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji; popieranie informacji słownej gestami, mimiką;
- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;

- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- dostosowywanie pomocy dydaktycznych i treści zadań do zainteresowań ucznia (np. obliczanie różnicy czasu na podstawie rozkładów jazdy);
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i niereagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, plucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- niezadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś?", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazywanie emocji;
- opracowanie sposobów radzenia sobie z emocjami w kategorii akceptowane - nieakceptowane.

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

- omawianie niewielkich partii materiału o mniejszy stopniu trudności, podanie konkretnych pytań,
- pozostawienie więcej czasu na utrwalenie materiału, dzielenie go na mniejsze części
- podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych, abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu, unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- zadawanie do domu tyle ile uczniów jest w stanie wykonać samodzielnie
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy
- stosować wizualne pomoce dydaktyczne- ilustracje, modele przestrzenne, szablony, fotografie, mapy, pomoce audiowizualne, tablice interaktywne.

Adam Dwojewski